

потенціалу порту є зацікавленість усіх категорій працівників у високій якості праці. Якість праці варто розглядати з погляду ступеня задоволення портом динамічних вимог ринку, а також з погляду зусиль, що здійснюються портом для задоволення цих вимог.

Кожний порт має сформувати та постійно розвивати мотиваційне поле – економічне середовище, у якому протікають господарські процеси, що формує спонукальні мотиви до досягнення учасниками цих процесів того або іншого рівня активності.

Мотиваційне поле повинне формуватися та розвиватися з врахуванням необхідності реалізації стратегічних цілей портового підприємства. Мотиваційне поле, його життєздатність і ефективність визначаються комплексом спонукальних мотивів і стимулів до високої якості праці в досягненні цілей усього колективу й окремих його працівників при різних умовах розвитку виробництва, у тому числі і при виникненні кризових ситуацій.

Наявність та якість такого поля обумовлює відповідний рівень ефективності діяльності морського порту. Мотиваційне поле має визначену силу впливу на портових робітників.

Прийнято ділити це поле на дві складові: зовнішня стосовно портового підприємства і внутрішня. Вплив зовнішньої складової «мотиваційного поля» значною мірою визначається нормативно-правовою базою регулювання економічних процесів. Внутрішня складова «мотиваційного поля» переважно формується керівництвом портового підприємства та передбачає використання економічних і адміністративних методів впливу. Зазначені методи повинні обумовлювати відповідну самостійність та економічну відповідальність за належну якість та ефективність виробничої діяльності. Одночасно, мотиваційне поле в цілому та окремі його складові мають бути досить гнучкими.

Функціонування мотиваційного поля повинно базуватися на можливості пристосування портового підприємства до тих умов, що створюються факторами зовнішнього середовища. Внутрішні фактори повинні обумовлювати можливість ефективної адаптації підприємства і його системи управління.

Таким чином, без сучасного мотиваційного поля, що є необхідним для забезпечення розвитку трудових ресурсів не буде забезпечено високий рівень їхньої конкурентоспроможності та підприємств портової діяльності в цілому.

УДК 37.012.8

**ОБЩЕСТВЕННО-ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ
АККРЕДИТАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ
ПРОГРАММ И СЕРТИФИКАЦИЯ
ВЫПУСКНИКОВ**

Тарлыков В.А., д.т.н., профессор (СПбГУ ИТМО)

Важнейшим вопросом развития системы образования является создание объективной и прозрачной системы оценки качества образования, что требует скорейшего решения проблема создания в России и других странах Евразийского региона национальной системы общественно-профессиональной оценки качества образования для различных секторов рынка труда. Такая политика должна способствовать созданию профессиональной основы человеческого капитала на каждом предприятии и соответствует международной практике.

Гарантировать повышенный, элитарный уровень той или иной образовательной программы конкретного вуза способна только общественно-профессиональная аккредитация, представляющая собой признание обществом значительных достижений вуза в подготовке специалистов и проведении научных исследований. Такая оценка должна осуществляться независимыми центрами, которые создаются различными сообществами. В качестве базовой организации нам представляется наиболее целесообразно использовать учебно-методические объединения (УМО), которые создавались как государственно-общественные объединения в системе высшего образования СССР. Каждое УМО – это коллективный орган, деятельность которого направлена на обсуждение и решение вопросов стратегии образования, реформирования системы образования, разработки учебно-методических материалов.

В соответствии с Положением в состав УМО на добровольных началах в качестве его членов входят научно-педагогические и другие представители государственных высших учебных заведений, независимо от ведомственной подчиненности, а также предприятий, учреждений и организаций, действующих в системе высшего и послевузовского профессионального образования и заинтересованных в совершенствовании подготовки специалистов данного профиля.

В соответствии с действующим Положением в структуре УМО возможно создание Центра аккредитации, рейтингования и сертификации (ЦАРС). Функциональное назначение, которого –

содействие повышению уровня образования в данной профессиональной области, что не только не противоречит Положению об УМО, но и является его основной задачей.

ЦАРС должен создаваться на базе и с привлечением всех ресурсов авторитетных и активно действующих в настоящее время общественно-профессиональных организаций, желательно с общегосударственным и международным статусом. Эти организации, как правило, объединяют профессиональных работников либо по виду деятельности (МАН ВШ, Инженерная Академия, Академия инженерного образования, Союз

промышленников и предпринимателей), либо по некоторому отраслевому критерию.

За более чем 20-летний период развития учебно-методические объединения стали основной структурой государственно-общественного управления по вопросам разработки содержания образования и нормативно-методического обеспечения образовательного процесса в высшей школе.

В настоящее время не существует производственных и общественно-производственных структур, более УМО заинтересованных в этом процессе.